

Jaarstukken 2025

3.3 Wonen en leefomgeving

Ambitie

In Gouda kan iedereen prettig wonen en leven en dat moet zo blijven.

Een goede bereikbaarheid en woningaanbod voor elke doelgroep zijn daarvoor van belang. Er komen nieuwe woningen in Westergouwe, de Spoorzone en andere plekken in de stad. De norm is betaalbaar bouwen, natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen, en aandacht voor duurzame mobiliteit.

De goede bereikbaarheid en centrale ligging zijn een onbetwistbare kracht van Gouda. Om Gouda in de toekomst duurzaam bereikbaar te houden en goed te ontsluiten, wordt het Verkeerscirculatieplan uitgevoerd. Met meer ruimte voor fietsers, wandelaars en het openbaar vervoer. De binnenstad wordt autoluw. Het omgevingsbeleid biedt duidelijke richting en regelgeving voor een gezonde en veilige fysieke leefomgeving.

Wat is bereikt?

1) Een toekomstbestendige woningvoorraad voor alle doelgroepen

In 2025 zijn verdere stappen gezet naar een woningvoorraad die beter aansluit op de behoeften van verschillende doelgroepen. De gemeente heeft bijgedragen aan de regionale woonzorgvisie, afspraken gemaakt over de toekomst van de woonruimteverdeling en de mogelijkheden verkend om de doorstroming van ouderen te bevorderen. Ook zijn de woonwensen van jongeren en woonwageneigenaren in beeld gebracht.

2) Actieve sturing op het woningbouwprogramma

De woningvoorraad in Gouda is in 2025 met 714 woningen toegenomen. Daarvan zijn 645 nieuwbouwwoningen opgeleverd en 122 woningen toegevoegd via onder meer splitsing en transformatie. De flinke toename betreft woningen die in 2023 en 2024 zijn gebouwd. Ook heeft de gemeente bij de rijksoverheid aandacht gevraagd voor voortzetting van landelijke regelgeving die betaalbaar wonen ondersteunt, in het bijzonder de Wet betaalbare huur.

3) Uitvoeren van het Verkeerscirculatieplan

Met de uitvoering van het Verkeerscirculatieplan zijn verdere stappen gezet. De gemeente werkte aan het ontwerp van de doorfietsroutes Gouda-Bodegraven, Gouda-Rotterdam en Gouda-Alphen. De Bodegraafsestraatweg heeft een nieuw profiel gekregen en op de Goudse Houtsingel zijn twee oversteeklocaties gerealiseerd. In Korte Akkeren en Kort Haarlem is betaald en vergunningparkeren ingevoerd om de parkeeroverlast te verminderen en de leefbaarheid te verbeteren.

4) Meer duurzame mobiliteit en bevoorrading

Ook op het gebied van duurzame mobiliteit zijn resultaten geboekt. De zero-emissiezone voor stadslogistiek is ingevoerd. Het aanbod van deelmobiliteit is uitgebreid: het aantal deelauto's is toegenomen van 28 naar 48 en ook het aantal deelfietsen is uitgebreid. Daarnaast is de regionale laadvisie vastgesteld. Daarmee zijn verdere stappen gezet in de overgang naar duurzame mobiliteit. De stationsgarage is uitgebreid met 80 plekken en voorzien van zonnepanelen.

5) Invoering van de Omgevingswet

Verder is gewerkt aan de invoering van de Omgevingswet. De gemeente heeft advies gegeven over bijna 300 buitenplanse omgevingsplanactiviteiten en 70 keer vooroverleg gevoerd over een bouwinitiatief. Ook zijn een gebiedsgericht omgevingsprogramma voor Goverwelle en een thematisch omgevingsprogramma Parkeren vastgesteld.

3.3.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Doelstelling 1: Een toekomstbestendige woningvoorraad voor alle doelgroepen

- **Voor verschillende doelgroepen zijn passende woon(zorg)concepten gefaciliteerd.**
Het Actieplan dakloosheid is uitgevoerd en nieuwe woon(zorg)concepten zijn ondersteund, zoals de Gouwe Huse die in januari 2026 zijn opgeleverd. Ook is gewerkt aan de voorbereiding van een Knarrenhof en Ouden Huis in Westergouwe, waarvan de bouw in 2026 kan starten.
- **In regionaal verband is gewerkt aan wonen & zorg en doorstroming.**
Gouda coördineerde de uitvoering van het regionale Convenant uitstroom en zorg. Daarnaast zijn met corporaties, huurdersverenigingen en zorgpartijen de mogelijkheden besproken om de doorstroming van ouderen te bevorderen. Ook is een regionale woonzorgvisie opgesteld. Deze wordt in 2026 verder uitgewerkt. Hierbij worden de wensen en bedenkingen betrokken die de raad eind 2025 kenbaar maakte.
- **De huisvestingsverordening is geactualiseerd en de woonruimteverdeling is verder verkend.**
De Huisvestingsverordening is gedeeltelijk aangepast naar aanleiding van wijzigingen in de Huisvestingswet. Daardoor kan de gemeente nu voorrang geven aan woningzoekenden met lokale binding en aan mensen met een vitaal beroep, zoals in het onderwijs en de zorg. In regionaal verband is daarnaast verkend hoe de woonruimteverdeelsystematiek toekomstbestendig kan worden gemaakt.
- **De behoefte aan woonwagendplaatsen en ondersteuning bij huisvesting zijn in beeld gebracht.**
In het stedenbouwkundig plan voor Westergouwe IV is ruimte opgenomen voor nieuwe woonwagendplaatsen. Ook is onderzoek gedaan naar de behoefte aan extra standplaatsen. Daarnaast bleef het aantal aanvragen voor een urgentieverklaring voor een sociale huurwoning hoog en nam het aantal aanvragen voor een starterslening voor een koopwoning toe van 32 in 2024 naar 46 in 2025.
- **Huurders zijn ondersteund en regels voor goed verhuurderschap zijn actief onder de aandacht gebracht.**
Via het Meldpunt Klacht over Huren heeft het Huurteam in 2025 49 huishoudens ondersteund met een woningopname en/of juridisch advies bij klachten over particuliere verhuurders. Ook zijn huurders, verhuurders en makelaars geïnformeerd over de regels voor goed verhuurderschap en de mogelijkheden om vragen of klachten te melden.
- **Op verzoek van de raad kwam er een verkenning naar arbeidsmigranten in Gouda.** Deze toont aan dat er binnen de regio onvoldoende balans is tussen woon- en werklocaties en dat een deel te maken heeft met onveilige en onrechtvaardige woon- en werkomstandigheden, beperkte toegang tot zorg en ondersteuning, en een verhoogd risico op dakloosheid. Dit vraagt een integrale lokale aanpak en meer samenwerking op regionaal niveau. De huidige budgetten voorzien hier niet in.

Doelstelling 2: Actieve sturing op het woningbouwprogramma

- **Bij woningbouwinitiatieven is actief gestuurd op betaalbare woningen.**
Bij alle woningbouwinitiatieven, met uitzondering van Westergouwe, hanteerde de gemeente het uitgangspunt van minimaal 33% sociale huur en 20% middeldure huur en betaalbare koop. Ook is met ontwikkelaars gesproken over instandhoudingstermijnen, woonoppervlakte en het Fonds Betaalbaar Wonen.
- **In regionaal verband is gewerkt aan versnelling van de woningbouw.**
Marktpartijen, corporaties en gemeenten kwamen in 2025 twee keer samen aan de regionale versnellingstafel woningbouw Midden-Holland. Daar zijn kansen besproken om de bouw van vooral betaalbare woningen te versnellen en vertragingen te voorkomen.
- **Er is gezocht naar extra investeringsmogelijkheden en meer sturing op de woningbouwopgave.**
De gemeente heeft verkend hoe extra investeringen kunnen worden aangetrokken om voldoende sociale huur, middenhuur en betaalbare koop te realiseren. De raad is geïnformeerd over scenario's en instrumenten om meer regie te kunnen voeren op de woningbouwopgave.
- **Herontwikkeling van bestaande locaties is actief ondersteund.**
De gemeente dacht mee over de transformatie van bestaande panden. Voor het Goudse Poortgebouw is het idee voor een gemengd woon-werkconcept in 2025 verder uitgewerkt en besproken met de omgeving en met de raad in een BOPA-avond.
- **Met de Nota grondbeleid is de basis gelegd voor actiever grondbeleid.**
De nieuwe Nota grondbeleid maakt het mogelijk om actiever te sturen met instrumenten als voorkeursrecht en grondverwerving. De aandacht richt zich daarbij vooral op locaties die zonder gemeentelijke inzet niet tot ontwikkeling komen. Eind 2025 is een voorkeursrecht gevestigd op een perceel in de Spoorzone.
- **Bij nieuwbouw is ingezet op duurzame en toekomstbestendige ontwikkeling.**
De gemeente bleef bij nieuwbouw sturen op natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen en op passende mobiliteitsoplossingen. Samen met initiatiefnemers is gewerkt aan duurzame woonplannen.

Doelstelling 3: Uitvoering van het Verkeerscirculatieplan

- **De fietsroutes en andere verbindingen in de stad zijn verder voorbereid en verbeterd.**
De doorfietsroute Gouda-Bodegraven is verder uitgewerkt, waarbij de Bodegraafsestraatweg en Ridder van Catsweg klaar zijn voor uitvoering. Ook voor de route Gouda-Rotterdam zijn delen gereed voor uitvoering. Het fietspad langs de Burg. Jamessingel van doorfietsroute Gouda-Alphen is ontworpen als onderdeel van het herinrichtingsplan Spoorzone. Daarnaast zijn op de Goudse Houtsingel twee nieuwe oversteeklocaties gerealiseerd en is aan de Meridiaanlaan een nieuwe bushalte aangelegd.
- **De herinrichting van wegen naar 30 km/u is voortgezet.**

Op de kruising Bodegraafsestraatweg-Van Reenensingel, de Steve Bikobrug en de Fluwelensingel zijn slimme verkeerslichten geplaatst. Ook is gestart met het ontwerp- en participatieproces voor een veiliger inrichting van de kruising Goudkade-Industriestraat. De Bodegraafsestraatweg is met een nieuw wegprofiel veiliger ingericht en de herinrichting van de Componistenlaan naar 30 km/u is afgerond.

- **Voor Spoorzone en Westergouwe zijn mobiliteitsmaatregelen verder voorbereid.**

Het voorlopig ontwerp voor de weginrichting in de Spoorzone is gereed. De financiële gevolgen zorgen wel voor vertraging in de uitvoering van het Verkeerscirculatieplan. Voor Westergouwe en de verbinding met Zuidplas is samen een subsidieaanvraag ingediend voor onder meer maatregelen op de N207/N457, de aansluiting op de A20 en een nieuwe fietsroute Rotterdam-Gouda.

- **Verkeersveiligheid, parkeerbeleid en wijkmobiliteitsplannen zijn verder uitgewerkt.**

In 2025 zijn educatie- en gedragsmaatregelen uitgevoerd, zoals School op Seef, Scholen zijn weer begonnen en Doortrappen. Voor alle schoolzones zijn, op basis van evaluaties, maatregelen opgesteld om de verkeersveiligheid te verbeteren. Ook is gewerkt aan een mobiliteitshub op Klein Amerika, is de Stationsgarage uitgebreid met 80 parkeerplaatsen en is het Omgevingsprogramma Parkeren vastgesteld. Daarnaast is gewerkt aan wijkmobiliteitsplannen voor Oost, Oude Gouwe, Nieuwe Park en Goverwelle. In Korte Akkeren en Kort Haarlem is per 1 maart 2025 gereguleerd parkeren ingevoerd.

- **Bij de uitwerking van projecten is ingezet op participatie en samenwerking met bewoners.**

Voor de Koningin Wilhelminaweg is op basis van participatie een definitief ontwerp opgesteld. Ook voor de Nieuwe Veerstaal is, samen met bewoners, een herinrichtingsplan gemaakt voor een tussenstap naar meer verkeersveiligheid en verblijfskwaliteit. Voor de Fluwelensingel en Blekerssingel is een voorlopig ontwerp afgerond dat samen met bewoners tot stand is gekomen.

Doelstelling 4: Meer duurzame mobiliteit en bevoorrading

- **De laadinfrastructuur in Gouda is verder uitgebreid.**

De regionale laadvisie is vastgesteld. Het aantal openbare laadpunten voor personenauto's is in 2025 toegenomen van 559 naar 619. Ook is het laadverbruik aan publieke laadpalen met 22% gegroeid ten opzichte van 2024.

- **Het aanbod van deelvervoer is verder vergroot.**

Het Actieplan Deelvervoer 2024-2025 is verder uitgevoerd. De pilot met twaalf elektrische deelbakfietsen is verlengd. Daarnaast is het aanbod van deelfietsen uitgebreid met 100 fietsen van Donkey Republic en is het aantal deelauto's gegroeid van 28 naar 48.

- **De zero-emissiezone voor stadslogistiek is ingevoerd.**

Per 1 januari 2025 is de zero-emissiezone stadslogistiek operationeel geworden. Ook is een deel van het flankerend pakket aan maatregelen uitgevoerd om ondernemers te ondersteunen bij de overgang naar schoner vervoer.

- **Met logistieke partijen is gewerkt aan duurzamere bevoorrading.**

De gemeente heeft met meerdere logistieke dienstverleners het convenant *Slim bevoorraden Gouda* ondertekend. De samenwerking heeft nog niet geleid tot een gezamenlijke distributiehubs in Gouda.

Doelstelling 5: Invoering van de Omgevingswet

- **Ervaring is opgedaan met thematische en gebiedsgerichte omgevingsprogramma's.**

In 2025 zijn een gebiedsgericht omgevingsprogramma voor Goverwelle en een thematisch omgevingsprogramma Parkeren vastgesteld. De gebiedsgerichte aanpak helpt om opgaven in samenhang te definiëren en sluit, door de participatieve werkwijze, beter aan bij de zorgen van bewoners en ondernemers.

- **Verder is gebouwd aan een gebiedsdekkend omgevingsplan.**

In 2025 is het eerste thematische wijzigingsbesluit voor bodem vastgesteld. Ook zijn voorbereidingen getroffen voor het eerste gebiedswijzigingsbesluit voor Goverwelle.

- **De nieuwe manier van werken onder de Omgevingswet is verder ingevoerd.**

Medewerkers hebben opleidingen gevolgd om hun kennis en vaardigheden te vergroten. Ook vonden vijf bijeenkomsten met de raad plaats over zeven bouwplannen met buitenplanse omgevingsplanactiviteiten.

- **De gemeente heeft initiatiefnemers actief begeleid en vergunningverlening ondersteund.**

In 2025 is 70 keer vooroverleg gevoerd met initiatiefnemers over een bouwplan en zijn 283 adviesverzoeken behandeld voor vergunningen met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. De ODMH gaf namens de gemeente 576 omgevingsvergunningen af, 68 meer dan in 2024.

3.3.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf verbonden partijen.

3.3.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

Indicatoren

In de onderstaande tabel zijn de indicatoren weergegeven die samenhangen met doelstellingen binnen dit programma.

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2025)	Data (jaarstukken 2024)	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Databron
Een toekomst-bestendige woning-voorraad	Eigendomsvormen, met uitsplitsing naar corporatiehuur, particuliere huur en koop.	2025: Totaal: 35.205 (100%) Koopwoningen: 19.810 (56%) Eigendom woningcorporaties: 10.260 (29%) Eigendom overige verhuurders: 5.111 (15%).	2024: Totaal: 34785 (100%) Koopwoningen: 19.377 (55,7%) Eigendom woningcorporatie: 10.190 (29,3%) Eigendom overige verhuurders: 5.190 (14,9%)	2023: Totaal: 34477 (100%) Koopwoningen: 19.169 (55,6%) Eigendom woningcorporatie: 10.067 (29,2%) Eigendom overige verhuurders: 5.241 (15,2%)	2022: Totaal: 34065 (100%) Koopwoningen: 18.931 (55,6%) Eigendom woningcorporatie: 10.035 (29,5%) Eigendom overige verhuurders: 5.071 (14,9%)	(CBS, Voorraad woningen) https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/82900NED/
Een toekomst-bestendige woning-voorraad	Eigendomsvormen, met uitsplitsing naar middenhuur en betaalbare koop (WOZ-waarde < 325.000)	2023 Koopwoningen WOZ-waarde < € 355.000: 44% WOZ-waarde > 355.000: 56% 2023 Corporatiehuur Tot Kwaliteitskortingsgrens: 11% Tussen Kwaliteitskortingsgrens en aftoppingsgrens: 74% Tussen aftoppingsgrens en liberalisatiegrens: 9% Boven liberalisatiegrens: 1% Onbekend: 3%	2022 Koopwoningen WOZ-waarde € 0-355.000: 51% WOZ-waarde > € 355.000: 49% 2022 Corporatiehuur Tot Kwaliteitskortingsgrens: 10% Tussen Kwaliteitskortingsgrens en aftoppingsgrens: 61% Tussen aftoppingsgrens en liberalisatiegrens: 22% Boven liberalisatiegrens: 4% Onbekend: 3%	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	2021 Koopwoningen: WOZ-waarde €0 < €325.000: 68.8% WOZ-waarde > €325.000: 31.2% 2021 Corporatiehuur: Tot Kwaliteitskortingsgrens: 13.0% Tussen Kwaliteitskortingsgrens en aftoppingsgrens: 67.5% Tussen aftoppingsgrens en liberalisatiegrens: 13,7% Boven liberalisatiegrens: 3,6% Onbekend: 2.3%	(CBS/WSW, Lokale Monitor Wonen) https://www.waarstaatjemeente.nl/dashboard/lokale-monitor-wonen
Actieve sturing op het woningbouw-programma	Alternatieve woonvormen	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	2022: 434	Monitor ouderenhuisvesting: https://55plus.datawonen.nl/jive [geclusterde woonvormen]
Actieve sturing op het woningbouw-programma	Aantal nieuwbouw-woningen en overige toevoegingen (o.a. transformatie)	2025: Voorlopige cijfers CBS: 645 nieuwbouw en 122 overige toevoegingen = 767 toegevoegde woningen. Netto toevoegingen 714	2024: voorlopige cijfers CBS: 377 nieuwbouw en 68 overige toevoegingen = 445 toegevoegde woningen. Netto toevoegingen 420	2023: voorlopige cijfers CBS: 281 nieuwbouw en 81 overige toevoegingen = 362 toegevoegde woningen. Netto toevoegingen 308	2022: 540 toegevoegde woningen, waarvan 436 nieuwbouw Netto toevoegingen 412	Waarstaatje gemeente.nl / CBS voor historische ontwikkeling, Planregistratie Wonen voor toekomst

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2025)	Data (jaarstukken 2024)	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Databron
Uitvoeren van het Verkeerscirculatieplan	Intensiteiten gemotoriseerd verkeer (stadsbreed)	2025: Geen nieuwe data beschikbaar	2024: <90% wegcapaciteit: 63% van de tellingen 90-110% wegcapaciteit: 22% van de tellingen >110% wegcapaciteit: 15% van de tellingen	2023: In 2023 geen nieuwe tellingen gedaan	2022: <90% wegcapaciteit: 74% van de tellingen 90-110% wegcapaciteit: 15% van de tellingen >110% wegcapaciteit: 11% van de tellingen	Gemeente Gouda, periodieke verkeerstellingen
Uitvoeren van het Verkeerscirculatieplan	Aantal (ernstige) verkeersslachtoffers	2025: Verkeersongevallen: 367 Gewonden: 190 Doden: 1	2024: Verkeersongevallen: 375 Gewonden: 180 Doden: 2	2023: Verkeersongevallen: 395 Gewonden: 208 Doden: 0	2022: Verkeersongevallen: 369 Gewonden: 149 Doden: 0	Geregistreerde verkeersongevallen (Viastat)
Meer duurzame mobiliteit en bevoorrading	Vervoerwijze-keuze (markt-aandeel fiets en OV)	2025: Geen nieuwe data beschikbaar	2023 Binnen Gouda: Fiets: 63% Auto: 37% OV: 0% 2023 Van en naar Gouda: Fiets: 17% Auto: 68% OV: 15%	x	2018 Binnen Gouda: Fiets: 50% Lopen: 27% Auto: 21% OV: 1% Overig: 2% 2017 Van en naar Gouda: Fiets: 14% Lopen: 2% Auto: 67% OV: 14% Overig: 3%	CBS ODin, Onderzoek Verplaatsingen in Nederland
Meer duurzame mobiliteit en bevoorrading	Laadpalen en waterstof-tankvoorzieningen	2025: 901	2024: 769	2023: 473	2022: 440	RVO, Regionale Klimaatmonitor

3.3.4 Wat heeft het gekost?

3.3.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2025 (basis)	Begroting 2025 (na wijzigingen)	Rekening 2025	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	57.102	65.130	57.237	7.893
Baten	-20.214	-24.956	-19.636	-5.320
Saldo van baten en lasten	36.888	40.174	37.601	2.573
Toevoegingen aan reserves (lasten)	1.759	1.263	946	317
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-7.088	-9.527	-5.195	-4.332
Gerealiseerd resultaat	31.559	31.910	33.353	-1.443

3.3.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven. Een positief bedrag (+) laat zien hoeveel geld dit taakveld de gemeente per saldo heeft gekost.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2025 (basis)	Begroting 2025 (na wijzigingen)	Rekening 2025	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-3	2.235	465	1.770
2.1 Verkeer en vervoer	21.754	19.827	19.864	-37
2.2 Parkeren	813	1.788	1.775	13
2.5 Openbaar vervoer	100	100	100	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	8.258	7.606	7.543	63
8.1 Ruimtelijke ordening	2.907	3.495	4.905	-1.410
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	-1	-1	28	-29
8.3 Wonen en bouwen	3.060	5.124	2.921	2.203
Totaal	36.888	40.174	37.601	2.573

3.3.4.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.770	V
Bij de 1e Berap is het restant van de reserve Groot Onderhoud vrijgevalen en toegevoegd aan het exploitatiebudget. Deze werkzaamheden zijn nog niet geheel afgerond. Daarom wordt voorgesteld het restant over te hevelen.	202	V
Het budget voor het Stadhuis is voor wat betreft de asbestsanering en voor het onderzoek naar het nieuwe gebruik nog niet (volledig) besteed en dient te worden overgeheveld.	402	V
Na afstemming met de accountant is besloten de bijdrage aan de Onderhoudsvoorziening Gemeentelijke Gebouwen aan te passen. Dit is een voordeel voor de exploitatie. De middelen blijven beschikbaar in de daarvoor bestemde reserve Groot Onderhoud Vastgoed, de onttrekking aan deze reserve ten gunste van de exploitatie laat een identiek nadeel zien	1.331	V
Er zijn niet geplande onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd die geen uitstel konden hebben vanwege technische noodzaak of veiligheid.	135	N
Diverse kleine verschillen.	30	N
2.1 Verkeer en vervoer	37	N
In 2025 zijn veel extra kosten gemaakt vanwege het herstellen van straatwerk als gevolg van boomwortelschade en verzakkingen naar aanleiding van inspecties en meldingen van inwoners. Daarnaast waren er een groter aantal calamiteiten als gevolg van olie- en verfsporen op verharding die gereinigd moesten worden.	421	N
Het budget voor incidentele herstelacties is niet volledig besteed in 2025 vanwege fasering van (project-)werkzaamheden.	162	V
In 2025 was er, vanwege minder storingsen en fasering (uitstel) van werkzaamheden, minder inzet nodig op herstel-, reiniging-, en onderhoudswerkzaamheden voor bruggen.	240	V
Met betrekking tot het beheer en onderhoud van de openbare verlichting was minder inzet nodig voor herstel en onderhoud. Daarnaast zijn de energiekosten lager uitgevallen dan begroot.	269	V
De kosten voor straatreiniging zijn de afgelopen jaren door prijsontwikkelingen gestegen. De begroting is hier niet op aangepast. Daarnaast worden minder kosten voor straatreiniging toegerekend aan de kostendekkende exploitatie afval. Hierdoor is op taakveld 2.1 een nadeel gerealiseerd en op Afval een voordeel (zie Paragraaf Lokale heffingen).	512	N
De post verkeersmaatregelen laat in 2025 een incidenteel voordeel zien. Dit wordt met name veroorzaakt door minder vandalismeschade en hogere opbrengsten als gevolg van vergoedingen schade aan wegen (onder andere verontreinigingen). Hier tegenover staan ook hogere kosten straatwerk (zie hiervoor).	162	V
Diverse kleine verschillen.	63	V
2.2 Parkeren	13	V
Na afstemming met de accountant is besloten om (in afwijking van de begroting) de bijdrage aan de onderhoudsvoorziening Stationsgarage aan te passen. Dit is een voordeel voor de exploitatie. De middelen blijven beschikbaar in de daarvoor bestemde reserve Groot Onderhoud Vastgoed, de onttrekking aan deze reserve ten gunste van de exploitatie laat een identiek nadeel zien.	49	V
Diverse kleine verschillen.	36	N
2.5 Openbaar vervoer	0	V
5.7 Openb groen en (openlucht) recreatie	63	V
De overschrijding op het budget voor speelvoorzieningen is toe te schrijven aan vandalisme, vuurwerkschade en het oplossen van acute veiligheidssituaties.	58	N
Op dagelijks onderhoud groen is in 2025 meer uitgegeven. Dit is onder andere het gevolg van hogere indexatie raamovereenkomsten en areaaluitbreiding. Daarnaast is er veel extra inzet geweest op het bestrijden van invasieve exoten en het ophogen van groenpercelen.	253	N
Het budget Biodiversiteit (ongeveer € 600.000 in 2025) is niet volledig besteed vanwege fasering van (project-)werkzaamheden.	59	V
In 2025 zijn minder bewonersinitiatieven aangemeld en uitgevoerd met betrekking tot Groen Moet Je Doen. Hierdoor is het beschikbare budget niet volledig uitgegeven.	52	V
Populieren met de grootste gevaarzetting zijn gekapt en teruggesnoeid. Het begrote (incidentele-)budget is gebaseerd op kengetallen en aannames en naar nu blijkt ruimer dan nodig voor de uitvoering van de in 2025 geplande werkzaamheden.	130	V
In 2025 zijn meer verkopen van snippergroen en rest percelen gerealiseerd dan waarmee in de begroting rekening was gehouden. Daardoor zijn de inkomsten hoger dan begroot.	72	V
Diverse kleine verschillen.	61	V
8.1 Ruimtelijke ordening	1.410	N
De accountant van de Grondbank heeft de interim-controle voor de jaarrekening uitgevoerd. Daarin heeft hij aangegeven dat door de Grondbank, op basis van de ontwikkelingen in de jaarrekening 2025, een verliesvoorziening moet worden getroffen. De voorziening is nodig vooruitlopend op het	1.320	N

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
opnemen van de vordering op de deelnemers in de (gewijzigde) begroting 2026. Dit betekent dat Gouda, naar rato van haar deelnemers-percentages, ook een verliesvoorziening moet treffen.		
Diverse kleine verschillen.	90	N
8.2 Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	30	N
Diverse kleine verschillen.	30	N
8.3 Wonen en bouwen	2.204	V
Bouwregelgeving: Twee in 2024 opgelegde dwangsommen (die in 2024 als baat in de begroting verwerkt waren) zijn eind 2025 ingetrokken. Dit kon niet meer in de 2e Berap 2025 (als last) verwerkt worden.	285	N
Vergunningverlening en legesopbrengsten: Op basis van de uren-nacalculatie van bouw- en woningtoezichttaken door de ODMH heeft Gouda voor de productie boven de 102% een eindafrekening ontvangen. Deze was nog niet bekend bij de 2e Berap en daarmee ook niet begroot. Voor een deel staan daar inkomsten uit leges voor omgevingsvergunningen tegenover.	106	N
Ontsluiting Gouda West: Door fasering in de uitvoering (en vooruitlopend op de inzet van de te ontvangen rijksbijdrage WOKT (WoningbouwOpKorteTermijn) is een deel van het budget niet besteed. Dekking vanuit de reserve Co-financiering Regionale Projecten is voor het niet-bestede deel voorzien in 2026.	49	V
Wijkontwikkeling: In het afgelopen jaar hebben zich minder risico's voorgedaan dan verwacht. Daardoor zijn de posten onvoorzien niet altijd gebruikt. Bij enkele projecten zijn de kosten licht gestegen door nieuw (klimaat)beleid. Per saldo komen de totale kosten overeen met de raming van vorig jaar. Wel worden kosten vaak later gemaakt. Dit komt onder andere door netcongestie en personeelstekorten in de installatie- en bouwsector. Omdat projecten vaak over de jaargrens heen lopen, zijn sommige werkzaamheden en bijbehorende betalingen doorgeschoven. Dit betekent niet dat projecten duurder of goedkoper worden maar dat uitgaven op een later moment plaatsvinden.	836	V
Versnelling woningbouw: De realisatie van drie projecten in opdracht van woningcorporaties is vertraagd. Oorzaken hiervan is onder meer de stijging van bouwkosten, waardoor aanvullende optimalisaties in de ontwerpen noodzakelijk waren. Dit heeft geleid tot een langere doorlooptijd in de planvoorbereiding. Daarnaast hebben externe factoren, zoals netcongestie en aanhoudende personeelstekorten binnen de installatietechniek, gezorgd voor vertraging in de uitvoering en oplevering van twee andere projecten. Als gevolg van deze ontwikkelingen worden toegekende subsidies later uitgekeerd dan eerder voorzien.	1.594	V
Voorgesteld wordt om de reserve Bolwerk vrij te laten vallen: er zijn voor de komende periode geen uitgaven meer voorzien	105	V
Vanwege het niet voldoen aan de norm voor parkeren is bij een tweetal bouwprojecten een afkoop som parkeren in rekening gebracht. Voorgesteld dit bedrag te storten in de reserve Parkeren die daarvoor bedoeld is.	80	V
Diverse kleine verschillen.	174	N
Realisatiestimulans: Gouda ontvangt een bedrag per woning waarvan (onder voorwaarden) de bouw in 2025 is gestart. Voorgesteld wordt om dit bedrag te doteren aan de Reserve Versnelling Woningbouw ter dekking van de kosten brede in structurele maatregelen, gekooppeld aan woningbouw.	105	V

3.3.4.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Verschil	V/N
Reserve (Co)Financiering Regionale Projecten: Door fasering in de uitgaven voor Ontsluiting Gouda-West is een (exploitatie-)voordeel opgetreden. De verrekening van deze kosten met de reserve (ten gunste van de exploitatie) was daardoor lager en dus een nadeel voor de exploitatie.	49	N
Reserve Wijkontwikkeling: Per saldo is er een lager bedrag besteed dan vooraf begroot. Bij meerdere projecten is sprake van vertraging. De gereserveerde budgetten schuiven dan ook mee in de tijd. Investerings worden vervolgens later gedaan maar passen wel binnen het totaal beschikbare budget voor wijkontwikkeling.	725	N
Reserve Bolwerk: De vrijval van de reserve wordt pas met het besluit op de jaarstukken 2025 formeel verwerkt.	105	N
Reserve Versnelling woningbouw: Voor het (meerjarig) project versnelling woningbouw zijn in 2025 minder kosten gemaakt die verrekend worden met de reserve.	1.594	N
Reserve Incidentele herstelacties openbare ruimte: Door fasering van (project-)werkzaamheden zijn de kosten voor incidentele herstelacties openbare ruimte in 2025 lager uitgevallen dan begroot.	162	N
Reserve Groot Onderhoud Vastgoed: in overleg met de accountant is besloten (in afwijking van de begroting) tot een aanpassing van de onttrekking aan de Reserve Groot Onderhoud Vastgoed in combinatie met een lagere dotatie aan de onderhoudsvoorziening. Per saldo neutraal	1.381	N
Totaal	4.016	N

3.4 Sociaal domein

Ambitie

De ambitie is een inclusief en sociaal Gouda, waarin iedereen gelijkwaardig is en iedere Gouwenaar mee kan doen. Ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, gender, inkomen, seksuele voorkeur, talent of beperking. Dit betekent dat we de juiste zorg en ondersteuning betaalbaar en beschikbaar houden voor Gouwenaars die dit nodig hebben. Ook hebben we meer aandacht voor armoede en schuldhulp.

Om mee te kunnen doen in de samenleving moeten mensen kunnen beschikken over bestaanszekerheid. Daarom worden gezinnen met een laag inkomen die dat nodig hebben ondersteund met specifieke aandacht voor kinderen.

Wat is bereikt?

1) Iedereen kan meedoen

In 2025 zijn inwoners ondersteund om mee te doen in de samenleving, via werk, opleiding, vrijwilligerswerk of andere vormen van participatie. In totaal zijn 110 cliënten aan het werk geholpen, waarvan 45 op een garantiebaan, 24 op een Beschut Werken-plek en 2 op een basisbaan. Daarnaast zijn 26 cliënten gestart met een opleiding. De Werkcafés in Midden-Holland ontvingen bijna 700 bezoekers met vragen over werk, opleiding en ontwikkeling. Ook statushouders zijn ondersteund bij participatie en werk: 38 statushouders vonden werk tijdens hun inburgeringstraject. Het aandeel inwoners dat vrijwilligerswerk doet is licht gestegen.

2) Inzetten op kansengelijkheid

Op het gebied van kansengelijkheid zijn opnieuw verschillende inwoners en gezinnen ondersteund. Het gebruik van huiswerkbegeleiding is toegenomen: 67 tegoedbonnen zijn verzilverd. Daarmee ontvingen minimaal 34 kinderen een half jaar begeleiding. Het aantal aanmeldingen voor schuldhulpverlening is licht gedaald, 82% van de afgesloten trajecten is succesvol afgerond. Ook is via vroegsignalering van schulden actief contact gezocht met inwoners met betalingsachterstanden. Voor jongeren in een kwetsbare positie is de aanpak jongerenperspectief voortgezet. Daarnaast bleef de Rotterdampas een belangrijk middel voor veel volwassenen en kinderen uit huishoudens met een laag inkomen om mee te kunnen doen aan sport, cultuur en andere activiteiten.

3) Passende zorg en ondersteuning

Ook in 2025 is passende zorg en ondersteuning geboden aan inwoners die dit nodig hebben. Het aantal kinderen in de jeugdzorg is verder gedaald naar 1 op 7,5. Het aantal cliënten in de Wmo is licht gestegen. De gemeente heeft onder meer ondersteuning geboden via het relatie- en scheidingssteam en laagdrempelige voorzieningen als Huur en Buur en het Bruisnest.

4) Integrale dienstverlening

De integrale dienstverlening aan inwoners is verder versterkt. Binnen zowel de jeugd als de Wmo is casemanagement ingezet om te volgen of de geboden ondersteuning blijft aansluiten op de hulpvraag van inwoners. Ook is de samenwerking tussen de Aanmeld- en Adviesdienst van het Sociaal Team en de Integrale Toegang verder verbeterd. Daarmee zijn de afstemming, de warme overdracht en de verbinding tussen onderdelen van de dienstverlening versterkt.